

BRALNO RAZUMEVANJE – UČNI LIST ZA SLOVENŠČINO

Janez Trdina: ŠKRAT

Med Bršlinom in Lastovčami se vzdiguje grič, na katerem raste hrastovina. Za visok, lep hrast sta se prepirala soseda, čigav je, in ker se nista mogla nikoli pogoditi, sta branila drug drugemu posekati ga. Od starosti se je hrast posušil in strohnel.

V duplo se je priselil škrat. Ta škrat je ljudem hudo nagajal. Usedel se je na vrh drevesa, na najtanjšo vejico, ki ne bi bila držala niti vrane, pa jim je molil jezik in oponašal njih smeh in pogovor. Če so prišli k hrastu, jim je kazal polno rešeto cekinov in jih klical: »Pobirajte cekine!« Kmetje so pobrali cekine v žepe in malhe, ko pa so jih hoteli doma prešteti, so izvlekli iz žepov in malh namesto cekinov najgrše gosenice in žuželke.

Spomladi in jeseni jim je kričal: »Pojte sejat!« Tisti, ki so ga ubogali, pa niso nič pridelali. Drugo leto so rekli, ko jih je zopet klical, da naj sejejo: »Ti si hudoben, škrat, tebe ne bomo nikoli več poslušali.« To leto pa so tisti, ki so ga ubogali, dobili vsega dosti, oni drugi, ki ga niso, pa zopet nič. In tako je kmete zmerom dražil in jih tako zbegal, da nikoli niso vedeli, kaj naj bi storili.

Enkrat so ga ujeli in ga vrgli v vrečo, da bi ga potopili. Ko ga vržejo v Krko in gledajo za njim, kako bo utonil, začujejo za seboj strašen smeh pa se ozro in vidijo škrata, ki jim z vrha suhega hrasta pomalja jezik in se jim smeje.

To je trajalo več let, dokler se soseda nista pogodila, da je hrast od obeh in da ga bosta skupaj posekala. Ko ni bilo drevesa, je pobegnil tudi škrat, od takrat ga ni bilo v tem kraju nikoli več videti. Prepир mu je moč dal, mir mu je moč vzel.

(Prirejeno po: Janez Trdina, Škrat. Iz roda v rod. Berilo za 6. razred osnovne šole, DZS, Ljubljana 1978.)

Slovar:

Bršlin – vas severozahodno od Novega mesta

Lastovče – staro ime za Cegelnico, vasico ob Krki, zahodno od Novega mesta

pojte – pojdite

pomaljati – večkrat pomolit

1. Odgovori na vprašanja v celih povedih.

a) Kdo je Janez Trdina?

---

b) Kje in kdaj je bilo objavljeno besedilo?

---

c) Kdo je glavni junak zgodbe?

č) Ali so navedene trditve glede na besedilo pravilne?

Hrast je od starosti strohnel in se posušil. DA NE

Kmetje so pobirali cekine v žepe in malhe. DA NE

Kmetje so škrate rešili iz Krke. DA NE

d) Iz besedila izpiši poved, iz katere izvemo, da so kmetje želeli škrate potopiti.

---

e) Kaj je bil vzrok prepиров med sosedoma?

---

2. Kako si sledijo dogodki v besedilu? Uredi po številkah od 1 do 4.

1. Če so kmetje prišli k hrastu, jim je škrate kazal polno cekinov.

2. Ko so kmetje prišli domov, so iz žepov izvlekli najgrše gosenice in žuželke.

3. Od starosti se je hrast posušil in strohnel.

4. Sosesta sta se pogodila glede hrasta.

Vrstni red: __, __, __, __

3. Zanimaj povedi.

Kmetje so pobirali cekine v žepe in malhe. _____

V duplo se je priselil škrate. _____

Ta škrate je ljudem hudo nagajal. _____

Pobirajte cekine! _____

4. Določi, kakšne vrste so naslednja lastna imena:

Janez Trdina – lastno ime bitja

Škrat – _____

Krka – _____

Bršlin – _____

Iz roda v rod – _____

5. Zapiši manjkajoče črke besed.

Jane__

strohne__

dreve_a

hras__

usede__

vze__

čiga__

nagaja__

pobegni__

posuši__

prepi__

utoni__

6. Dopolni s predlogom.

s/ z

k/ h

___ škratom

___ sosedu

___ sosedom

___ škratu

___ vrečo

___ hrastu

___ cekini

___ Krki

___ Janezom

___ griču

7. Poišči in popravi 20 napak v besedilu.

Nat visok hrast so padale težke kaplje dežja. Ješ in polš sta si je poizkala zatočišče pret džjem pot koreninami hrasta. V krošnji je sede u golop in glavo skrivau pod perutmi. Po hrptu je bil ves moker. Dž je s hrasta potoukeu zadnji želot. Kmalu bo prišel snek in z njim mras. Komaj čakam, da pride pomlat!

